

Milieu,
Maatschappij

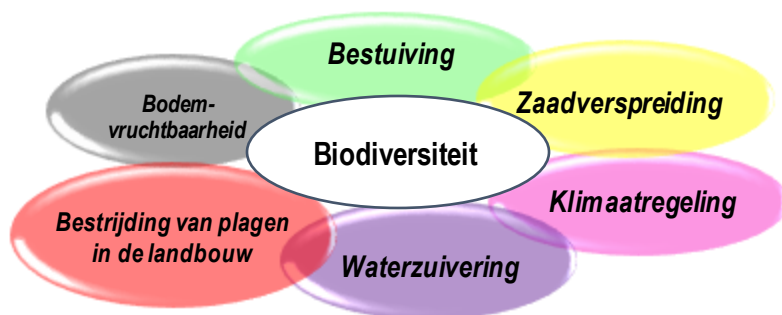

Achtergrond

In heel Europa beoordelen meerdere evaluatieprocessen de impact van landbouwpraktijken op de gewone biodiversiteit aan de hand van indirecte indicatoren. Aan de hand van een inventaris van landbouwpraktijken en agro-ecologische structuur kunnen conclusies worden getrokken over de impact van het boerenbedrijf op de algemene biodiversiteit. Dit stelt boeren in staat om binnen een gestructureerd kader over biodiversiteit te praten aan de hand van het voorbeeld van hun bedrijf. Binnen de zuivelketen zijn hulpmiddelen beschikbaar om deze processen effectief te gebruiken om een actieplan op te zetten voor het behoud van biodiversiteit op en rond het bedrijf.

① Waarom letten op biodiversiteit op de boerderij?

Biodiversiteit levert cruciale diensten aan de landbouw. Hieronder staan enkele voorbeelden:

Door hun invloed op het land en op het landschap kunnen boeren een sleutelrol spelen in het behoud van de algemene biodiversiteit.

② Hoe werken evaluatieprocessen meestal?

Op het bedrijf worden kwalitatieve/kwantitatieve gegevens verzameld via (semigestructureerde) interviews met de agrariër, gebruik van actuele bedrijfsgegevens en agro-ecologische structuren (AES) zoals heggen, struiken en beken. Deze worden gemeten middels het veldpatroon van de boerderij. Binnen de diverse monitoringsystemen kunnen verschillende indicatoren worden geïdentificeerd die van belang zijn en waarop kan worden gescoord. Hieronder staan typisch voorkomende indicatoren:

AES-beheer	AES ruimtelijke organisatie	Agrarisch landgebruik
Emissies en mineraalverlies	Gewasbeheer	Invloed van invoer
Kruidenrijk grasland	Bodemvruchtbaarheid en -beheer	Permanent graslandbeheer

③ Welk soort individuele resultaten?

Voor elke indicator worden **cijfers** verzameld met daaraan gekoppeld, een **evaluatie** (gunstig, neutraal, ongunstig voor de biodiversiteit). Resultaten worden aan de boeren gegeven in de vorm van individuele rapporten, met daarbij een commentaar voor elk belangrijk type indicator en een conclusie.

④ Hoe gebruik je de resultaten?

Doelen stellen, monitoren en certificeren: binnen programma's kunnen boeren doelen stellen voor de korte en lange termijn met betrekking tot het verbeteren van de biodiversiteit. Deze kunnen worden vastgesteld door middel van een basisbeoordeling en monitoring in de loop van de tijd. Als er pakketten zijn gedefinieerd voor specifieke biodiversiteitsaspecten (zie kader 2), is certificering alleen van toepassing als aan specifieke voorwaarden is voldaan.

Individueel advies: pas landbouwpraktijken aan op de effecten die ze hebben om de algemene biodiversiteit te verbeteren, bijvoorbeeld: herstel verbindingen tussen AES (vooral rond stallen), snoei heggen en bosranden minder vaak, stel het maaien van sommige natuurlijke graslanden uit, teel meer soorten,...

Scenariobenchmarking: boeren kunnen de resultaten van hun bedrijf vergelijken met die van andere bedrijven

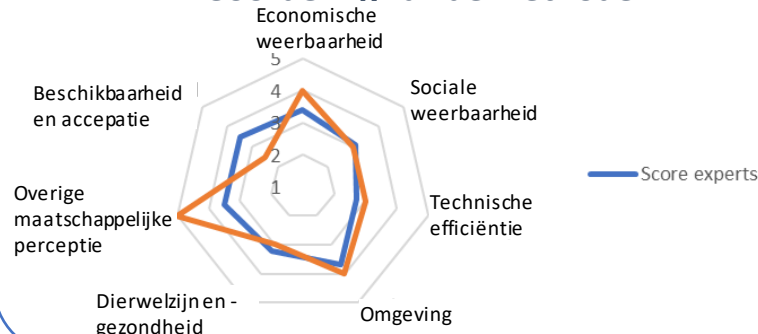
Facilitatie voor boerengroep: discussiëren, feedback uitwisselen over praktijken, actieplannen opzetten op gebiedsniveau.

Voor meer informatie over beschikbare tools: [Franse tool BIOTEX](#), Nederlands systeem: [Nederlandse Biodiversiteitsmonitor](#)

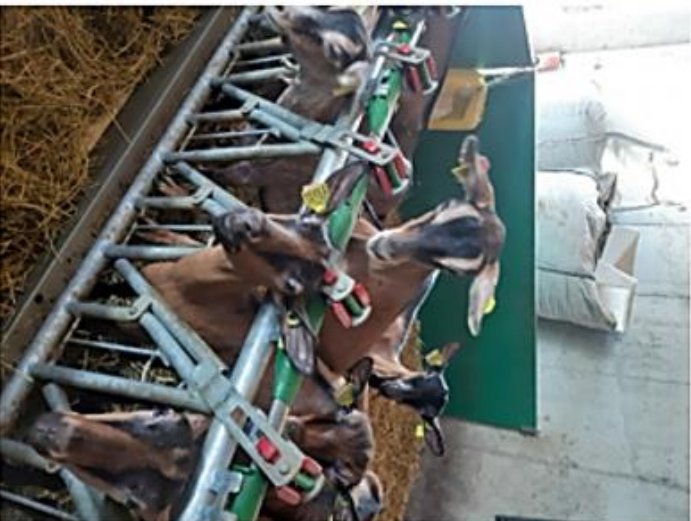
Citaat van een boer:

"We blijven de dingen doen zoals we ze altijd gedaan hebben, maar met de biodiversiteit van onze boerderij daarbij in gedachten"

Beoordeling van de methode

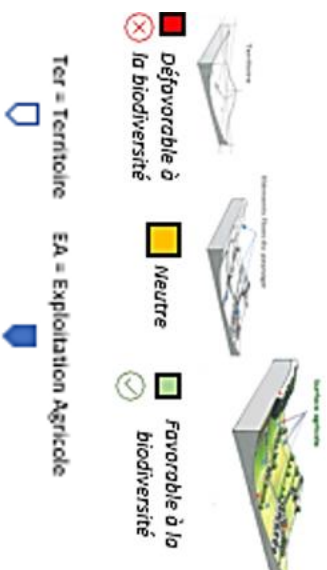

GAEC van A.B. Bezocht op 17/07/2023

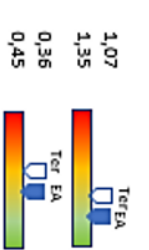
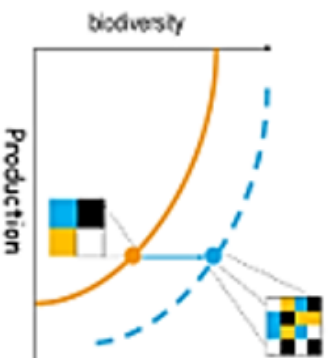
Beoordelingsresultaten

Het doel van de aanpak is het ontwikkelen van algemene biodiversiteit op verschillende schalen (grondgebied, vaste elementen van het landschap en boerderij). Het integreert de componenten die op de algemene biodiversiteit inwerken en is gebaseerd op het gebruik van indirecte indicatoren die de algemene biodiversiteit stimuleren.

Gebruik van landbouwgrond: het landschapsmozaïek om de veerkracht van soorten te bevorderen

De diversiteit van het landgebruik in cultuurgebieden biedt veerkracht voor wilde diersoorten op jaarbasis. De effecten van agressieve landbouwpraktijken op de diersoorten die daar leven zijn beperkt als het gewasmozaïek gediversifieerd is.

Het gebied waarin de boerderij ligt is vrij divers, met meer dan 70% permanent grasland. Het gebied wordt beschouwd als gunstig voor de biodiversiteit, aangezien de plantensoorten in de weiden vaak divers zijn en een verscheidenheid aan wilde dieren aantrekken. De soortrijkdom en -diversiteit in dit gebied zijn dus voldoende om ze in stand te houden. De GLMC van A.B. is een weerspiegeling van de regio, met een hoge diversiteit en 71% van de OCG in permanent grasland. Er moet ook worden opgemerkt dat dit bedrijf meer gediversifieerd is dan in zijn omgeving, waardoor het (al) verrijkt is met planten- en diersoorten.

Ruimtelijke organisatie van de agro-ecologische structuren (AES) op het niveau van agrarische landschappen

AES zijn de belangrijkste onderdelen van een landschap. Het zijn toevluchtsoorten en voortplantingsruimtes voor elke soort. Bovendien spelen ze een belangrijke rol in de uitzonderlijkheid van het landschap. Daarom is de aanwezigheid van biodiversiteit in landbouwgebieden sterk afhankelijk van de dichtheid, diversiteit, kwaliteit en connectiviteit van de AES.

1. Dichtheid van AES

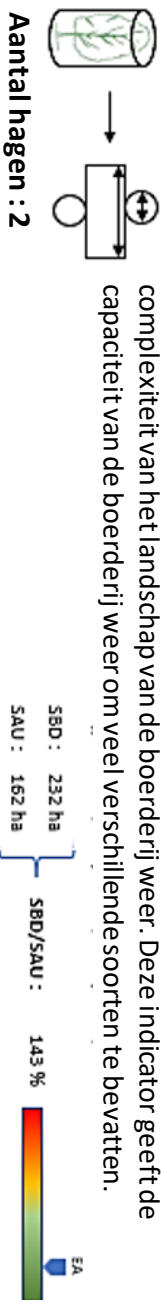
Dichtheid van AES in het landschap : 96% Dichtheid van AES op de boerderij : 97%

Het grondgebied waarop de GLMC van A.B. zich bevindt, onderhoudt veel habitats voor de biodiversiteit en hun verbindingen zijn zeer goed. Deze boerderij is in lijn met het grondgebied, met een dichtheid en een verbondenheid van de AES die er dicht bij liggen, zelfs een beetje hoger.

2. Landschapsheterogeniteit: de handtekening van het aantal soorten dat kan worden geaccepteerd

De oppervlakte van de ontwikkelde biodiversiteit per hectare SAU geeft de complexiteit van het landschap van de boerderij weer. Deze indicator geeft de capaciteit van de boerderij weer om veel verschillende soorten te bevatten.

De oppervlakte van de biodiversiteit die is ontwikkeld door A.B.'s GAEC is hoog, wat gunstig is voor de algemene biodiversiteit. De boerderij onderhoudt veel natuurlijke habitats op haar land, waardoor wilde soorten een veilige plek vinden om zich voort te planten, te voeden en te slapen.

Mijn Bedrijf

District : Saint Romain de Popey (69)
PRA: Monts du Lyonnais
Hoogte: 465 m
Landbouwsysteem:
Meergewassen en gemengde landbouw
45 melkkoepen
162 ha UAA

Achtergrond

2006: A. B. op een sterk gediversifieerde boerderij
2007: Vestiging van zijn vrouw op de boerderij. Bouw van een getenststal en kaasmakerij (start van de getienwerkplaats)
2013: pensionering van de vader van A.B., partnerschap met zijn moeder. Stoppen met verbouwen van groenten en uitbreiding van de getienkoppel.
2019: start van het drogen in de schuur en een kleine snijwerkplaats.
2020: installatie met S. (buurman). Consolidatiemelkveestapel en overname scharrelhennen (80 vroeger en 250 nu, rechtstreeks verkocht op de boerderij). Ontwikkeling van de vleeskalver-werkplaats. Nieuwe producentenwinkel voor de verkoop van kalveren met melkvoeding.

Verwaarding van producten via verschillende afzetkanalen op korte afstand [3 markten, 2 producentenwinkels, kruidenier, restaurant, boerderijverkoop, enz.]